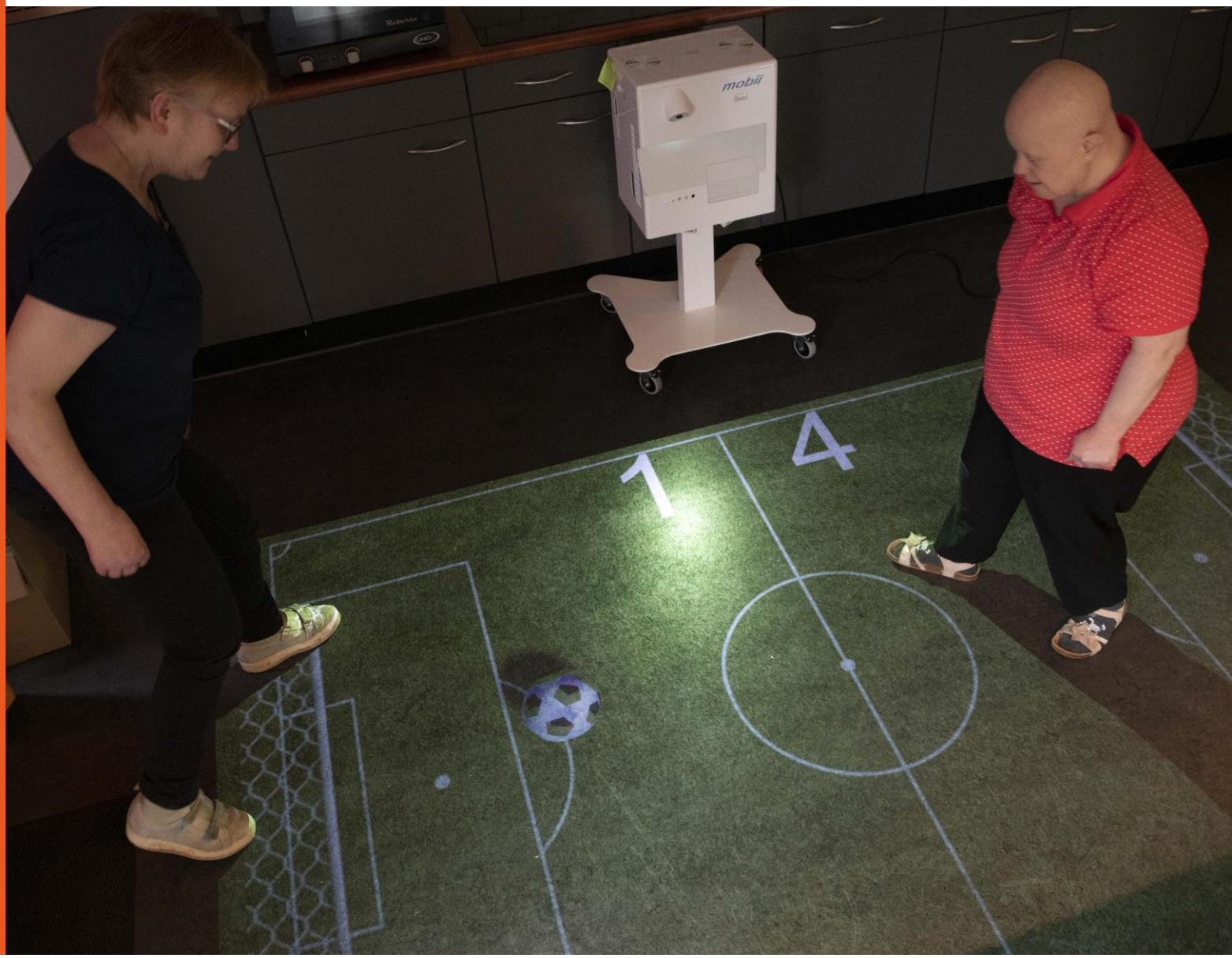
Technologie in de gehandicaptenzorg

Stappenplan: Hoe kies je een passende technologie?

Vilans

ACADEMY HET DORP

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

KENNISPLEIN gehandicaptensector

© Academy Het Dorp & Vilans, 2020

VERDER

Technologie in de gehandicaptenzorg
Stappenplan: hoe kies je een passende technologie?

Veel organisaties in de gehandicaptenzorg zien het belang in van technologie om cliënten meer zelfstandigheid en zelfregie te kunnen bieden. Dit stappenplan is bedoeld voor deze organisaties in de (langdurige) zorg.

"Wij willen wel technologie inzetten in de zorg, maar weten niet waar we moeten beginnen."

"Wij hebben wel ideeën over technologie die we zouden willen inzetten, maar we komen niet tot een keuze."

→ Dit stappenplan helpt je op weg! Klik hier voor meer info over waarom dit stappenplan handig is.

"Wij zetten technologie wel in, maar het lukt niet om te implementeren of te borgen."

→ Door een paar stappen terug te doen, kom je erachter of de technologie wel passend is.

Het stappenplan dat voor je ligt is gebaseerd op de kennis en ervaringen van tientallen organisaties die vraagstukken hebben geformuleerd en daar een passende technologische oplossing bij hebben gekozen. De selectie van de technologie deden zij stapsgewijs. Deze organisaties deden dit vanuit het project Innovatie-impuls, waarbij zij begeleid worden door adviseurs en onderzoekers.

Wil je aan de slag? Lees hier alvast meer over de werkwijze en de samenstelling van de projectgroep.

Over het stappenplan

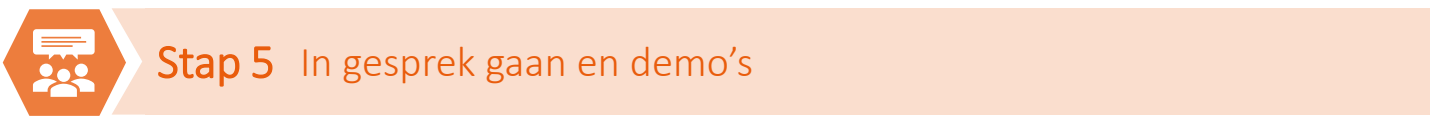
Je kunt dit stappenplan stap voor stap doorlopen door op de pijltjes onderaan te klikken, of door gelijk naar een stap naar keuze te gaan door hier op te klikken.

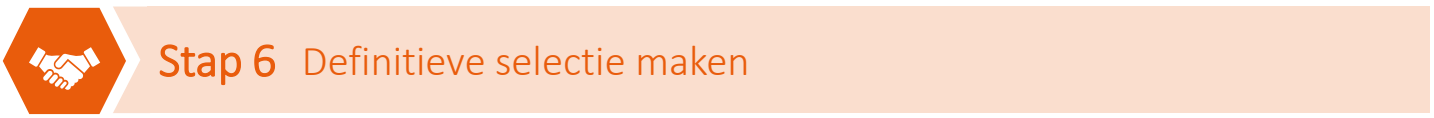

Waarom dit stappenplan?

De inzet van technologie in de gehandicaptenzorg blijft veelal bij proberen en pilots. En vaak lijkt de technologie wat willekeurig gekozen. Waarom mislukt inzet en borging van technologie zo vaak? En wat kan je daar aan doen?

- Technologie en zorgprocessen worden niet afgestemd
- Te weinig aandacht voor nieuwe vaardigheden
- Te weinig aandacht voor integratie met IT-systemen
- 'One size does not fit all!'

Hoe kan dat anders?

Dit stappenplan helpt bij de selectie van een technologische oplossing. Door systematisch te werk te gaan, verbreed je je blik en is het risico op tunnelvisie minimaal. Het vergroot de kans dat de technologische oplossing daadwerkelijk passend is bij het vraagstuk. En dat vergroot weer de kans op een succesvolle en duurzame implementatie.

Per stap:

- Waarom is deze stap van belang: **Waarom**
- Wat houdt de stap in: **Wat**
- Hoe ga je te werk: **Hoe**
- **Ervaringen** vanuit de Innovatie-impuls

Stap 1 Zorginhoudelijk vraagstuk formuleren

Stap 2 Overzicht van technologieën samenstellen

Stap 3 Eerste selectie maken

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Stap 5 In gesprek gaan en demo's

Stap 6 Definitieve selectie maken

De inzet van technologie in de gehandicaptenzorg blijft veelal bij proberen en pilots. En vaak is de technologie wat willekeurig gekozen. Waarom mislukt inzet en borging van technologie zo vaak?

- Technologie en zorgprocessen worden niet afgestemd
- Te weinig aandacht voor nieuwe vaardigheden

Hoe kan dat anders?

Dit stappenplan helpt bij de selectie van een technologische oplossing. Door systematisch te werk te gaan, verbreed je je blik en is het risico op tunnelvisie minimaal. Het vergroot de kans dat de technologische oplossing daadwerkelijk passend is bij het vraagstuk. En dat vergroot weer de kans op een succesvolle en duurzame implementatie.

Inzet en borging van technologie mislukken vaak, omdat technologie en zorgprocessen niet worden afgestemd

Hoe kan dat anders?

Een technologische oplossing vervangt een handeling of voegt iets toe in een zorgproces, zodat dat bijvoorbeeld meer op de cliënt afgestemd (persoonsgerichter) uitgevoerd kan worden. Technologie vraagt een goede integratie in de bestaande processen, zowel voor cliënt en zorgverlener als voor de service organisatie. Zo wordt voorkomen dat het als een ‘stand-alone’ innovatie geïntroduceerd wordt. Het herontwerp van deze processen vraagt om de inhoudelijke kennis van het proces, gecombineerd met een heldere visie en begeleiding vanuit de Raad van Bestuur en management.

Zo krijg je processen die door de hele organisatie gedragen, begrepen en toegepast kunnen worden. Technologie krijgt dan de plek die het verdient binnen de dagelijkse zorg.

Stap 3 Eerste selectie maken

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

Stap 6 Definitieve selectie maken

De inzet van technologie in de gehandicaptenzorg blijft veelal bij proberen en pilots. En vaak is de technologie wat willekeurig gekozen. Waarom mislukt inzet en borging van technologie zo vaak?

- Technologie en zorgprocessen worden niet afgestemd
- Te weinig aandacht voor nieuwe vaardigheden

Hoe kan dat anders?

Dit stappenplan helpt bij de selectie van een technologische oplossing. Door systematisch te werk te gaan, verbreed je je blik en is het risico op tunnelvisie minimaal. Het vergroot de kans dat de technologische oplossing daadwerkelijk passend is bij het vraagstuk. En dat vergroot weer de kans op een succesvolle en duurzame implementatie.

Inzet en borging van technologie mislukken vaak,
omdat er te weinig aandacht is voor nieuwe vaardigheden

Hoe kan dat anders?

De inzet van technologie vraagt om nieuwe vaardigheden van cliënten en zorgprofessionals, en soms ook van naasten en vrijwilligers. Niet alleen om de technologie te bedienen, maar ook omdat het werk- en zorgproces verandert. Een handleiding is tot daar aan toe, maar wie bel je als het even niet lukt? Heb je dat goed met elkaar afgesproken? Al die nieuwe vaardigheden moeten op verschillende manieren ‘ingesleten’ worden, dus met (online) individuele of groepstraining, en door kennis en vaardigheden (on the job) bij te brengen en iemand beschikbaar te hebben die vragen kan beantwoorden die er zijn.

Het resultaat is dat mensen weten waar ze terecht kunnen en ervaren dat ze tijd en ondersteuning krijgen om het nieuwe werken zich eigen te maken. Mensen gaan ervaren dat technologie “er gewoon is”.

Stap 3 Eerste selectie maken

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

Stap 6 Definitieve selectie maken

De inzet van technologie in de gehandicaptenzorg blijft veelal bij proberen en pilots. En vaak is de technologie wat willekeurig gekozen. Waarom mislukt inzet en borging van technologie zo vaak?

- Technologie en zorgprocessen worden niet afgestemd
- Te weinig aandacht voor nieuwe vaardigheden

Hoe kan dat anders?

Dit stappenplan helpt bij de selectie van een technologische oplossing. Door systematisch te werk te gaan, verbreed je je blik en is het risico op tunnelvisie minimaal. Het vergroot de kans dat de technologische oplossing daadwerkelijk passend is bij het vraagstuk. En dat vergroot weer de kans op een succesvolle en duurzame implementatie.

Inzet en borging van technologie mislukken vaak,
omdat er te weinig aandacht is voor integratie met IT-systemen

Hoe kan dat anders?

Duurzaam gebruik van technologie vraagt om een goede integratie met IT-werkwijzen én IT-systemen. Dat maakt dat het gebruik van de technologie zo naadloos mogelijk door de organisatie gaat. Zo moet van tevoren besloten worden – bijvoorbeeld – hoe gecontroleerd wordt of de sensoren nog werken, wat er met de data gebeurt, wie de cliënt of zorgverlener ondersteunt als er technische mankementen zijn. Daarbij is het een voorwaarde dat zorg- en IT-professionals elkaar begrijpen, terwijl ze niet dezelfde taal spreken. Uitdagend!, maar cruciaal voor een succesvolle implementatie.

Als er voldoende aandacht voor het integreren van de technologische oplossingen in de IT-systemen van de organisatie is, gaat het gemakkelijker dat ook nieuwe cliënten en nieuwe collega's (zorg én IT) de technologie toepassen.

Stap 3 Eerste selectie maken
Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen
Stap 5 In gesprek gaan en demo's
Stap 6 Definitieve selectie maken

De inzet van technologie in de gehandicaptenzorg blijft veelal bij proberen en pilots. En vaak is de technologie wat willekeurig gekozen. Waarom mislukt inzet en borging van technologie zo vaak?

- Technologie en zorgprocessen worden niet afgestemd
- Te weinig aandacht voor nieuwe vaardigheden

Hoe kan dat anders?

Dit stappenplan helpt bij de selectie van een technologische oplossing. Door systematisch te werk te gaan, verbreed je je blik en is het risico op tunnelvisie minimaal. Het vergroot de kans dat de technologische oplossing daadwerkelijk passend is bij het vraagstuk. En dat vergroot weer de kans op een succesvolle en duurzame implementatie.

Inzet en borging van technologie mislukken vaak, omdat 'one size does not fit all!'

Hoe kan dat anders?

Doordat cliënten sterk verschillen in de aard van hun beperkingen, zal een technologie moeten voldoen aan specifieke eisen en wensen. Dat betekent dat de doelgroep waar de technologie toegepast kan worden vaak kleiner is dan tevoren gedacht door de ontwikkelaar of inkopende zorgorganisatie. Juist daarom is het van belang dat naast de implementatie ook goed onderzoek gedaan wordt waarom een product wel of niet bij een specifieke cliënt past. Een heldere vraagstelling vooraf, persona's maken van en mét de gebruikers helpen om dat onderzoek goed te doen. Vraag er ook naar bij de producent, want zij zouden dat onderzoek ook moeten doen.

Zo voorkom je 'One size fits none' en krijgt de producent ook nog specifieke tips mee voor de doorontwikkeling, zodat het ook voor andere mensen geschikt kan worden.

Stap 3 Eerste selectie maken
Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen
Stap 5 In gesprek gaan en demo's
Stap 6 Definitieve selectie maken

Over de Innovatie-impuls

Het doel van de Innovatie-impuls is de versnelling van de digitale transformatie in de gehandicaptenzorg. Vanaf medio 2019 doen tientallen gehandicaptenzorgorganisaties mee. Zij implementeren een technologische oplossing die past bij een zorginhoudelijk vraagstuk én ze delen daarin kennis en ervaringen met elkaar.

Iedere zorgorganisatie heeft een kwartiermaker die het traject intern leidt. Cliënten, naasten, familie, zorgprofessionals, IT-afdeling, managers, directie; allemaal zijn ze op de een of andere manier betrokken.

De zorgorganisaties worden ondersteund door adviseurs van Academy Het Dorp en Vilans en door experts. Onderzoekers evalueren de implementatie en de toegevoegde waarde van de ingezette technologie. Communicatiespecialisten ondersteunen de communicatie, intern in de organisaties en extern richting het veld.

In de Innovatie-impuls startte iedere zorgorganisatie met de formulering van een zorginhoudelijk vraagstuk, vanuit het perspectief van de cliënt. Vervolgens brachten zij de veranderkundige en de ICT-context van de organisatie in kaart.

Daarna selecteerden organisaties een technologische oplossing, die bijdraagt aan de oplossing van het vraagstuk. Zij volgden daarbij dit stappenplan. Gaandeweg is het stappenplan aangepast. Na de selectie van de technologie, gaan de zorgorganisaties de technologie implementeren.

Lees meer
over de Innovatie-impuls

Er zijn 6 thema's in de Innovatie-impuls, waarbinnen organisaties een zorginhoudelijk vraagstuk formuleerden. Klik op een thema om hier meer over te lezen.

Lekker slapen

Zelfredzaamheid

Begrepen worden

Dagstructuur

Sociaal contact

Veiligheid en zelfredzaamheid in de woning

Werkwijze en samenstelling projectgroep

Systematisch werken

Ga systematisch te werk. Ook bij op het oog 'kleine' vraagstukken, of 'kleine' technologie. Deze aanpak biedt houvast. Bij eenvoudigere vraagstukken wordt het stappenplan sneller doorlopen dan bij meer complexe vraagstukken. Als alle stappen worden doorlopen, dan leidt dit tot de best passende technologie voor het vraagstuk. En het vergroot het draagvlak voor de inzet van de technologie. Dit alles maakt de kans op succesvolle implementatie groter.

Samenstelling projectgroep

Voordat je aan de slag gaat met dit stappenplan en dus voordat je een vraagstuk gaat formuleren, stel je een projectgroep samen, geleid door een projectleider. Deze projectgroep is een multidisciplinaire groep waarin zoveel mogelijk stakeholders zijn vertegenwoordigd. Binnen dit en multidisciplinaire team kijkt iedereen vanuit zijn eigen perspectief en bijbehorende expertise naar het vraagstuk en de technologische oplossing. De belangrijkste stakeholder is natuurlijk de eindgebruiker van de technologie: de cliënt.
Maak gebruik van een stakeholdermap om de projectgroep samen te stellen.

Cliënten

Uitgangspunt van inzet van technologie is dat cliënten er baat bij moeten hebben. Betrek cliënten en de cliëntenraad bij het formuleren van een zorginhoudelijk vraagstuk én bij de selectie van technologie (én bij de implementatie zelf). Beter nog: werk met cliënten en de cliëntenraad samen! Beschouw cliënten als volwaardige gesprekspartners – het gaat immers om hun leven.

Naasten – familie

Naasten en familie kunnen als vertegenwoordigers van cliënten optreden, met name wanneer cliënten hun belangen en wensen niet zelf kunnen uiten. Maar de inzet van technologie kan ook een verandering betekenen voor naasten zelf, bijvoorbeeld omdat de partner, kind, familielid (de cliënt) zelfstandiger wordt of omdat de communicatie tussen cliënt en naaste verandert. Betrek bijvoorbeeld de Verwantenraad.

Zorgmedewerkers en vrijwilligers

De inzet van technologie verandert zorg- en werkprocessen. Technologie wordt onderdeel van zorg- en werkprocessen. Belangrijk dus om medewerkers in de zorg, inclusief teamleiders en vrijwilligers, vanaf het begin te betrekken en met hen samen te werken. Zij zijn degenen die met de technologie gaan werken. Zorgmedewerkers kunnen kenbaar maken in hoeverre de technologie passend gaat zijn binnen de huidige werkprocessen of welke aanpassingen gedaan moeten worden. Denk bij zorgmedewerkers ook aan nachtdienstmedewerkers en medewerkers van de zorgregiecentrale. Vergeet ook niet vrijwilligers te betrekken.

IT/ICT-afdeling

De IT/ICT-afdeling moet in een vroeg stadium betrokken worden. Zij hebben kennis van de IT-infrastructuur van de organisatie en kunnen inzicht geven in wat er mogelijk is qua technologie binnen die structuur. En zij kunnen de IT-structuur, als nodig, aanpassen. Deze expertise is nodig in gesprek met producenten en leveranciers, bijvoorbeeld over updates, onderhoud en data. Kortom: IT/ICT is essentieel om technologie te selecteren, werkend te krijgen, en werkend te houden.

Afdeling Communicatie

Draagvlak is niet vanzelfsprekend. Communicatie is nodig over de technologie, hoe technologie past in de visie van de organisatie, hoe het ingezet wordt en de toegevoegde waarde ervan, en ervaringen ermee. Betrek via communicatie de hele organisatie.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur kan beoordelen of de technologie passend is binnen de missie, visie en ambitie van de organisatie. Zij bekijken het project vanuit een groter plaatje en geven akkoord voor de investeringen die het vergt vanuit de organisatie.

Experts

Betrek ook externe experts als er kennis intern ontbreekt. Denk aan: een expert op het gebied van gedragsverandering (bij de specifieke cliëntgroep), het type technologie (bijvoorbeeld domotica) en ondersteuning rondom Medical Device Regulation (MDR) of data-opslag.

Stap 1 Zorginhoudelijk vraagstuk formuleren

Een technologie biedt pas een oplossing als er een helder geformuleerd zorgvraagstuk ligt. Waarom en hoe doe je dat?

WAAROM

Technologie moet een bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven van cliënten. Ook de kwaliteit en toekomstbestendigheid van zorg kan een reden zijn om technologie (meer) in te zetten.

WAT

Formuleer een zorginhoudelijk vraagstuk, samen met cliënten, naasten en zorgverleners. Bedenk welk zorgproces beter of persoonsgerichter kan worden met de inzet van technologie.

HOE

- Stel een projectgroep/innovatiegroep samen, met een enthousiaste projectleider. Het is een samenwerking met cliënten (en de cliëntenraad/MR), zorgverleners en begeleiders, naasten (of de verwantenraad), IT-collega's, manager, teamleider, Raad van Bestuur. Denk ook aan het betrekken van vrijwilligers.
- Maak gebruik van experts, binnen en buiten je organisatie. Denk aan: een expert op het gebied van gedragsverandering bij een specifieke cliëntgroep, het type technologie (bijvoorbeeld domotica), ondersteuning rondom CE of Medical Device Regulation (MDR) of juridische ondersteuning bij data-opslag en -gebruik.
- Bekijk het vraagstuk vanuit verschillende perspectieven: vanuit de organisatie, vanuit de zorgverlener, vanuit de naaste en vanuit de cliënt.
- Hierbij is het perspectief van de cliënt het belangrijkste! Zet de vraag centraal: Welk nut of welke functie heeft de technologie voor hem of haar?
- En stel de vraag: Waar en hoe gaat de technologie passen in de werkprocessen? Is dit werkproces al goed beschreven in werkwijzen/protocollen en wordt het uitgevoerd zoals bedoeld? Of moet een werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?" Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

"Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt." Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Zorginhoudelijk vraagstuk

Voorbeelden uit de Innovatie-impuls

- Hoe kan ik zelf, op de momenten dat ik het wil, zorgen dat ik rustig(er) in mijn lijf zit?
- Hoe kan ik op ieder gewenst moment een praktische vraag stellen aan de begeleiders en inzicht hebben in de voortgang van de vraag en wie, waarin, wat doet?
- Van meedoen in de buurt word ik gelukkig. Hoe kan ik eenvoudige, begrijpelijke informatie bekijken (in de buurt) die mij uitnodigt en helpt om zelf iets te ondernemen?
- Wat kan ervoor zorgen dat ik overdag een ontspanningsmoment heb zonder dat ik vermoeid raak en in slaap kan vallen waardoor ik in de nacht beter slaap?
- Hoe kan ik als client (met LVB) zelfstandig koken en zelf bepalen wat ik eet?
- Hoe kunnen onze nachtzorgmedewerkers op de hoogte zijn als ik als client in de nacht wakker ben en hierdoor meer inzicht krijgen waarom ik in de nacht soms wakker ben?
- Hoe kan ik meer sociale activiteiten hebben met medebewoners zodat ik op deze manier in beweging blijf en mij minder eenzaam voel waardoor ik beter in mijn vel zit?

werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?" Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

"Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt." Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Samenwerken met cliënten

Meeweten = cliënten informeren
Meepraten = met cliënten overleggen
Meedenken = cliënten geven advies
Meebeslissen = samen besluiten nemen

Als cliënten volwaardig gesprekspartner zijn in de projectgroep, dan beslissen zij mee. Niet alleen bij de selectie van een vraagstuk, of de formulering van dat vraagstuk, maar ook in de stappen daarna.

Start: selectie en formulering van vraagstuk

Een zorginhoudelijk vraagstuk formuleren vanuit de zin “Ik, cliënt X, wil dat…”.
Dit geeft een concreet startpunt, dat anders is dan wanneer een doelstelling vanuit de organisatie wordt geformuleerd.

Stappen: selectie en implementatie van technologie

Echt samenwerken met cliënten bij de selectie en implementatie van technologie is soms – of zelfs vaak – moeilijk. Des te meer reden om de moeilijkheid te ontrafelen (waarom en precies wat is moeilijk?) en aannames te toetsen.

- Er zijn instrumenten die richting geven aan cliëntenparticipatie, bijvoorbeeld deze wegwijzer.
- Cliënten (en naasten) moeten geëquipeerd worden om daadwerkelijk mee te kunnen denken en beslissen. Er zijn organisaties die hier een rol in kunnen spelen (denk aan: CCE, IKONE, LFB, ECP).
- Voor cliënten en verwanten en hun raden is een handreiking in de maak. Hou Kennisplein Gehandicaptensector in de gaten.

werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?” Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

“Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt.” Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Stap 1 Zorginhoudelijk vraagstuk formuleren

Ervaring van adviseur van zorgorganisatie Prisma

Joost ter Velde, adviseur van zorgorganisatie Prisma

“Samen met Prisma hebben we hun vraagstuk ontrafeld en we zijn daarbij op een heel andere manier te werk gegaan. Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan? Denken vanuit cliëntperspectief is Prisma natuurlijk niet vreemd, maar een vraagstuk formuleren vanuit en met cliënten heeft ’t vraagstuk wel heel concreet en helder gemaakt.”

werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?” Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

“Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt.” Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Stap 1 Zorginhoudelijk vraagstuk formuleren

Ervaring van onderzoekers van de Innovatie-impuls

Hendrik Buimer, onderzoeker van de Innovatie-impuls

"Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt. Er was bijvoorbeeld een organisatie die een digitaal leersysteem wilde opzetten, waarin alle mogelijkheden voor cursussen en leermaterialen verwerkt waren. Cliënten zouden dan zelf kunnen kiezen. Vanuit de cliënt bleek dit niet de belangrijkste vraag, zij gaven aan dat ze het belangrijk vinden om hun diploma's te kunnen laten zien aan familie."

werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?" Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

"Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt." Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Stap 1 Zorginhoudelijk vraagstuk formuleren

Ervaring van onderzoekers van de Innovatie-impuls

Marieke Gielissen, onderzoeker van de Innovatie-impuls

"Bij een paar organisaties bleek dat de technologie een onderdeel van de begeleiding zou moeten vervangen en dat cliënten meer zelfstandig zouden kunnen doen, heel goed uitgangspunt. Maar gaandeweg bleek soms dat het initiële werkproces nog niet goed geïmplementeerd was. Het wordt dan lastig om de technologie te implementeren, want dan blijft het een los ding. Of het wordt een groter project dat bestaat uit de implementatie van het werkproces inclusief de technologie."

werkproces anders ingericht worden? Bekijk de ambitie in relatie tot wat de organisatie aankan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Klein beginnen. Wat heeft de cliënt eraan?" Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Prisma

"Soms kwam de vraag van de organisatie niet overeen met de behoefte van de cliënt." Lees meer

Onderzoekers van de Innovatie-impuls

Stap 2 Overzicht van technologieën samenstellen

WAAROM

Het startpunt is het vraagstuk. Maar daarna komt de technologie. Omdat je dit overzicht van technologieën maakt, is er nauwelijks een risico op een tunnelvisie, waarbij je het vraagstuk vanuit één of enkele producten gaat bekijken en de technologie – ongewild – het uitgangspunt wordt.

WAT

Je maakt een lijst van bestaande technologieën, daarmee krijg je een overzicht van alle technologie die een oplossing kan bieden voor (een deel van) het zorginhoudelijk vraagstuk. Ga systematisch te werk en neem alles op in de lijst, ook technologie die je op het eerste oog niet interessant of passend vindt.

HOE

Dit doe je systematisch door met specifieke zoektermen bepaalde bronnen te doorzoeken.

Hoe maak je een overzicht

- Bepaal de zoektermen
- Bepaal de bronnen
- Zoek systematisch en zonder oordeel
- Noteer kenmerken van de gevonden technologieën
- Belangrijk kenmerk: doel of functie van het product

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Hoe maak je een overzicht

Bepaal de zoektermen

Bepaal welke termen iets zeggen over het zorginhoudelijk vraagstuk.
Noteer deze termen en gebruik ze bij het zoeken naar technologieën.

Voorbeelden
Vraagstuk = “Ik, cliënt, wil weten wat er op de dag gaat gebeuren, dat geeft me rust.”
Termen = dagstructuur, dagplanning, inzicht, overzicht, agenda, rustig worden, etc.

Vraagstuk = “Ik, cliënt, wil meer sociaal contact met medebewoners, samen op de groep iets doen.”
Termen = sociaal contact, samen doen, bewegen, activering, interactie etc.

Vraagstuk = “Ik, cliënt, wil zelf rustiger kunnen worden als ik stress heb.”
Termen = spanning, stress, zelfstandig, ontspanning, rustig worden, openbaar vervoer (of andere setting waar spanning en stress ervaren worden), etc.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Maar het overzicht bleek nooit ‘klaar’. ” Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Hoe maak je een overzicht

Bepaal de bronnen

Bepaal welke bronnen je gaat raadplegen om technologieën te vinden.
Voorbeelden van bronnen zijn:

- **Bronnen op internet**
  Er zijn al veel overzichten beschikbaar. Denk aan: Zorgvannu.nl, Zorgvoorbeter.nl, Digitalhealthcenter.nl, Dichterbij.nl, KennispleinGehandicaptensector.nl, Zorginnovatie.nl.

- **Experts** op het gebied van technologie, al dan niet in de (gehandicapten)zorg
  Kijk op KennispleinGehandicaptenzorg.nl, of bij Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen, of struin op het internet. Neem contact op en stel je vragen.

- **Andere zorgorganisaties**
  Doe navraag bij een collega-organisatie. Neem contact op met collega die ervaring heeft opgedaan met selectie en implementatie van technologie in de zorg (als deelnemer aan de Innovatie-impuls). Klik hier voor een overzicht met contactgegevens.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn" Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Hoe maak je een overzicht

Zoek systematisch en zonder oordeel

Doorzoek de bronnen met de zoektermen. Zoek zonder een oordeel te hebben over de kwaliteit of de randvoorwaarden voor gebruik van de technologie. Als twee of meer personen de bronnen doorzoeken, kunnen zij aanvullingen op elkaars bevindingen doen. Noteer enkele kenmerken van de producten (zie volgende punt).

Op een bepaald moment vind je geen nieuwe technologische oplossingen meer en is het overzicht klaar (voor deze vraag, voor dit moment). Ervaring leert dat je gaandeweg nog producten tegenkomt, vul het overzicht daarmee aan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn" Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Hoe maak je een overzicht

Noteer kenmerken van de gevonden technologieën

Het is handig om een paar kenmerken van de technologie te noteren, maak het overzicht bijvoorbeeld in Excel. Noteer minimaal deze kenmerken:

- Naam van het product
- Type technologie: app, wearable, robotica, sensor, domotica, software, meetinstrument, etc.
- Link naar de website waar je de technologie gevonden hebt
- Link naar de website van het product of de productpagina van de leverancier/distributeur
- Een korte omschrijving van het doel of de functie van het product

Wees er alert op dat bestaande overzichten (zoals die je op internet vindt) gedateerde informatie kunnen bevatten. Check daarom of de technologie een eigen website heeft en of het product leverbaar is.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn" Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Hoe maak je een overzicht

Belangrijk kenmerk: doel of functie van het product

Het beoogde doel van het product staat meestal op een website al kort beschreven. Dit wordt ook wel ‘intended use’ genoemd bij producten met CE-keurmerk of MDR (Medical Device Regulation). Maak het doel of functie zo specifiek mogelijk voor jouw vraagstuk.

Voorbeelden
Als het zorgvraagstuk gaat over ‘slapen’, dan zijn er verschillende technologische oplossingen voor bijvoorbeeld: in slaap vallen, doorslapen in de nacht, veilig slapen, rustig wakker worden. En als de dag een rol speelt: activering, minder indutmomenten. Het doel of de functie van het product sluit hier dan op aan.

Als het vraagstuk gaat over ‘spanning’, dan zijn technologieën vindbaar voor bijvoorbeeld: spanning meten, spanning verminderen, spanning voorkomen, en voor specifieke situaties als het OV . En als voorspelbaarheid een rol speelt: structuur op de dag of de week. Het doel of de functie van het product sluit hier dan op aan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Maar het overzicht bleek nooit ‘klaar’. ”Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Ervaring van zorgorganisatie Zideris

Mea Weijman, projectleider en ondersteuner bij Zideris

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn. Er bleek meer keus dan dat we gedacht hadden. Sommige producten kenden we al en sommige ook niet. Het werd al snel duidelijk dat we ons wilden verdiepen in de derde generatie nachtzorg-domotica. Deze technologische oplossing bedient veel of misschien wel alle cliënten in onze zorgorganisatie. Veel andere technologieën in het overzicht kunnen individueel ingezet worden, dat hadden we ons eerder niet zo gerealiseerd. We gaan daar ook mee verder."

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn" Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Ervaring van onderzoeker van de Innovatie-impuls

Rachelle Reijnders, onderzoeker van de Innovatie-impuls

"Er zijn veel technologieën van verschillende leveranciers op de markt die toepasbaar zijn in de zorg. In de Innovatie-impuls stonden meer dan 450 technologieën en producten in het overzicht, daar hadden we dan ook vraagstukken in veel thema's. Maar het overzicht bleek nooit 'klaar', er zijn steeds weer technologieën aan toegevoegd, bijvoorbeeld producten die door adviseurs werden aangedragen. Het was nooit helemaal af. Wij noemden dit overzicht de 'long list' en het was een handig centraal overzicht van waaruit we selecties konden maken."

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het overzicht gaf ons inzicht in de vele mogelijkheden die er zijn" Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Maar het overzicht bleek nooit 'klaar'. "Lees meer

Onderzoeker van de Innovatie-impuls

Stap 3 Eerste selectie maken

WAAROM

Je wilt uiteindelijk één of meer passende technologieën vinden die bijdragen aan de oplossing van het zorginhoudelijke vraagstuk.

.

WAT

Je maakt een selectie uit de lijst met technologieën die je in stap 2 hebt gemaakt.

HOE

Dit doe je door de meest geschikte technologie te filteren uit het overzicht dat in stap 2 tot stand is gekomen. Het filteren van de meest geschikte technologie begint met selecteren.

Hoe maak je een selectie

- Stel eisen en wensen op
- Selecteer technologieën met eisen
- Selecteer technologieën met wensen
- Selectie definiëren

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Hoe maak je een selectie

Stel eisen en wensen op

Bepaal welke eisen en wensen de projectgroep heeft voor het oplossen van het zorginhoudelijke vraagstuk, bijvoorbeeld aan de hand van het MoSCoW-model. Kijk hierbij nog niet naar de oplossingen in het overzicht.

Het MoSCoW principe is een techniek waarmee prioriteiten worden gesteld in de eisen aan een product volgens de indeling Must haves, Should haves, Could haves, Won't haves.

Must haves
Dit zijn eisen die essentieel zijn voor het product om waarde te hebben. Het geheel aan eisen met een 'must have' label is dan ook een minimale set eisen aan het product.

Should haves
Dit zijn eisen die eveneens essentieel zijn voor het product om waarde te hebben, maar later kunnen volgen. Ze zijn minder tijdkritisch.

Could haves
Dit zijn eisen die belangrijk zijn maar niet essentieel. Deze eisen worden daarom ook wel 'nice to have' genoemd, ze zijn te zien als wensen.

Won't haves
Dit zijn eisen die – op dit moment – niet als essentieel worden gezien.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Hoe maak je een selectie

Selecteer technologieën met eisen

Aan de hand van de beschreven eisen (Must haves) ga je de eerst het doel/functie en de beschrijvingen van alle technologieën in het overzicht van stap 2 langs.

Bepaal van iedere technologie of die voldoet aan die eisen. Als er relatief veel producten uit de selectie komen (bijvoorbeeld meer dan tien), formuleer je eisen dan scherper.
Kijk nog niet naar randvoorwaarden. Houd een open blik.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Hoe maak je een selectie

Selecteer technologieën met wensen

Aan de hand van de beschreven wensen (Should en Could have) ga je nogmaals alle beschrijvingen van de technologieën in het overzicht langs.

Bepaal van iedere technologie of die voldoet aan de wensen. Ook hier geldt: als er een grote selectie uitkomt, formuleer je wensen dan scherper.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Hoe maak je een selectie

Selectie definiëren

Er is nu een lijst met technologieën die voldoen aan de eisen en/of wensen op het niveau van het doel (wat moet de technologie minimaal doen of kunnen?) – een ‘shortlist’.

Definieer nu welke technologieën, vanuit deze eisen- en wensenlijst, het meest passend zouden kunnen zijn. Technologieën die voldoen aan alle beschreven must haves, should haves én could haves staan bovenaan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn.” Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

“Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. ” Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Stap 3 Eerste selectie maken

Ervaring van zorgorganisatie De Haardstee

Krista van de Voort, projectleider bij De Haardstee

"Door deze eerste selectie, de 'shortlist', hebben wij richting kunnen geven aan mogelijk passende technologieën bij ons vraagstuk. Uit de selectie bleken veel verschillende soorten technologie te komen. Wij hebben deze lijst bekeken met ons projectteam en gekeken welke technologieën gebruikt zouden kunnen worden door onze cliënten. Het werd hierdoor snel duidelijk welk type technologie mogelijk passend zou kunnen zijn. In de volgende stap zijn wij ons dus gaan verdiepen in applicaties en niet in bijvoorbeeld polsbanden of iets dergelijks, omdat we weten dat dat type technologie niet gebruikt kan worden door onze cliënten."

"Het we snel duidelijk welk typ hnologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Stap 3 Eerste selectie maken

Ervaring van zorgorganisatie Profila Zorg

Joël Bax, zorgontwikkelaar bij Profila Zorg

"We zijn begonnen met het bepalen welke thema's of vraagstukken er op dit moment spelen bij onze cliënten (stap 1). Daar kwam eenzaamheid, beweging en sociale contacten in combinatie met elkaar naar voren. Dit zijn brede thema's, dus toen we zelf naar passende technologieën zochten, belandden we in een hooiberg met 1001 mogelijkheden. Door de shortlist werden we geholpen omdat jullie voor ons al een aantal technologieën hadden geselecteerd. Aan de hand daarvan zijn wij met ons team gaan kijken welke technologie wij passend vonden, wat is leuk, welke heeft potentie? In deze werkwijze zagen we veel meerwaarde. "

"Het we snel duidelijk welk typ nologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Stap 3 Eerste selectie maken

Ervaring van zorgorganisatie Middin

Bart Rijgersberg, innovatiecoördinator van Middin

"De selectie bevatte veel vergelijkbare apps; allemaal agenda-apps. Een groot deel daarvan was niet geschikt voor de doelgroep. De apps die wel geschikt waren, hadden maar één specifieke functie en waren vaak niet zo volwassen als de app die wij zelf al gebruiken. De lijst heeft ons geen nieuwe opties geboden, maar wel bevestigd dat wij zelf al het beste product gebruiken. De app die we gekozen hebben is gebruiksvriendelijk, goed te customizen op wat de cliënt wel en niet kan en heeft alle functies die de andere apps maar deels hebben."

"Het we snel duidelijk welk typ nologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Stap 3 Eerste selectie maken

Ervaring van adviseur Innovatie-impuls

Odile Smeets, adviseur van zorgorganisatie Odion

"Veel cliënten die door Odion ondersteund worden (zelfstandig wonend of in een groep), willen graag meedoen aan activiteiten buiten de deur. Deze mensen doen dat om allerlei redenen echter niet zo snel. Ze weten niet wat er te doen is en ze zijn ook wat angstig om nieuwe dingen te proberen. Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. De app had een aantal 'must haves' wel, maar ook een aantal 'should haves' niet. Na een gesprek met de leverancier bleek het een en ander wel mogelijk. Odion gaat deze app nu eerst een maand testen met cliënten en zorgverleners. En dan weten ze of de app voldoende passend is."

"Het we snel duidelijk welk typ nologie mogelijk passend zou kunnen zijn." Lees meer

3 deelnemende zorgorganisaties

"Odion had plannen om zelf een app te ontwikkelen, maar zijn door de shortlist gewezen op een bestaande app die mogelijkheden leek te bieden. " Lees meer

Adviseur van zorgorganisatie Odion

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

WAAROM

Met deze informatie kun je als zorgorganisatie een betere inschatting maken hoe de producten passen in het huidige zorgproces, welke nieuwe vaardigheden de technologie vraagt van cliënten en zorgverleners, en hoe het aansluit bij de huidige IT-systemen.
Door de verdiepende informatie te bekijken in relatie tot het vraagstuk, de doelgroep en de organisatie-context vallen er technologische oplossingen af. Er blijven er enkele over.

WAT

De selectie van technologieën uit stap 3 zijn mogelijk geschikte oplossingen. Nu ga je verdiepende informatie zoeken over het product, het bedrijf (producent of distributeur/leverancier) en over bewijs uit onderzoek naar de oplossing. Maak per technologische oplossing een document waarin je de informatie onder elkaar zet.

HOE

Je verzamelt uitgebreide informatie over verschillende aspecten van de technologische oplossing, het product.

Hoe verdiep je je in het product?

- Product informatie zoeken
- Bedrijfsinformatie en bewijs zoeken
- Informatie noteren en beoordelen

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"De deepdive heeft ons de juiste informatie opgeleverd om het goede gesprek te voeren..." Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

"Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Hoe verdiep je je in het product

Product informatie zoeken

Bekijk de eigen website van de technologie of het product. En bekijk de website van de ontwikkelaar of producent en/of de distributeur of leverancier. Bekijk en bevraag de bronnen uit stap 2 nog eens met een frisse blik, zowel de bronnen op internet als experts en collega-organisaties.

Wat wil je weten over het product?

- Naam en afbeelding.
- URL/link naar website, links naar brochure/ flyer/ handleiding/ video's.
- Doel of functie ('intended use').
- Aanschafprijs en verkooppunten.
- Levensduur en garantietermijn.
- CE keurmerk en Medical Devices Regulation (MDR).
- Welke data worden opgeslagen en hoe verloopt dat (data-opslag)?
- Benodigde ICT-infrastructuur – denk aan: WIFI, 3-4-5 G netwerk, hotspot, bluetooth, zorgregiecentrale, tablet, smartphone, laptop.
- Benodigde voorzieningen – denk aan: opbergruimte, oplaadstation, stroom, gemeenschappelijke ruimte.

"De deepdive heeft ons de juiste informatie opgeleverd om het goede gesprek te voeren..." Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

"Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Hoe verdiep je je in het product

Bedrijfsinformatie en bewijs zoeken

Wat wil je weten over het bedrijf?

- Naam van het bedrijf dat eigenaar van het product is (de eigenaar is vaak niet de ontwikkelaar).
- Kan het product rechtstreeks gekocht worden bij de producteigenaar? Noteer de URL.
- Kan het product online of fysiek gekocht worden bij (Nederlandse) verkooppunten/ leveranciers/ distributeurs? Noteer namen en URL's.
- Welke service wordt geleverd bij de installatie van de technologie? En bij reparatie?
- Wat zijn contactmogelijkheden met verkopende partij?

Wat wil je weten over het bewijs?

Ervaring leert dat distributeurs vaak een overzicht van onderzoeken en van onderzoeksresultaten beschikbaar hebben. Een website als Google Scholar geeft mogelijk aanvullende informatie over gepubliceerde studies.

- Staat er informatie over onderzoek (test-trajecten, pilots, effectstudies, etc.) op de website(s) van de producteigenaar/ leverancier/ distributeur? Noteer URL's.
- Wie heeft het onderzoek gefinancierd en uitgevoerd?
- Betreft dit recent onderzoek, of van wat langer geleden?
- Is er onderzoek gedaan in de (langdurige) zorg, en specifieker de gehandicaptenzorg of ouderenzorg (vul je eigen sector in)? Wat waren doelgroepen?
- Aan wie of aan welk soort organisaties worden veel (of de meeste) producten verkocht? Welke sector? En met welk doel wordt het product daar gebruikt?
- Hoeveel gebruikers zijn er van het product in totaal? En op de Nederlandse markt?

"De deepdive heeft ons de juiste informatie opgeleverd om het goede gesprek te voeren..." Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

"Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Hoe verdiep je je in het product

Informatie noteren en beoordelen

Noteren

Maak een overzichtelijk document waar je per technologie de informatie die je hebt gevonden kunt noteren. Ontbrekende informatie kun je aanvullen door (telefonisch) contact op te nemen met de ontwikkelaar, producent en/of leverancier, en je vragen te stellen. Je krijgt hiermee meteen een idee over de bereikbaarheid en de klantvriendelijkheid van het bedrijf.

Beoordelen

Bespreek de ingevulde documenten in de projectgroep, en misschien ook breder in de organisatie. Door de informatie over de producten naast elkaar te leggen, wordt duidelijk welke punten zwaar wegen en welke informatie ontbreekt. Beoordeel de informatie in relatie tot het zorginhoudelijke vraagstuk, de doelgroep en de organisatie-context. Neem hier de tijd voor.

“De deepdive heeft ons de juiste informatie opgeleverd om het goede gesprek te voeren...” Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

“Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Ervaring van zorgorganisatie Profila Zorg

Joël Bax, zorgontwikkelaar bij Profila Zorg

"De verdiepende informatie heeft ons de juiste informatie opgeleverd om het goede gesprek te voeren met de lokale clustermanager, zorgmedewerkers, cliënten, verwanten en de gedragsdeskundige. We konden in deze gesprekken snel tot de kern komen om inhoudelijk het gesprek aan te gaan."

"De dee ns de juiste informa leverd om het goede g sprek te voeren..." Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

"Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Ervaring van zorgorganisatie ‘s Heeren Loo

Martijn Schep, coördinator Innovatie bij ‘s Heeren Loo

“We hadden een voorkeur voor een bepaalde app die we zagen als oplossing voor ons vraagstuk. Door de selectie zagen we ook een aantal andere opties en we hebben die producten ook bekeken. Maar zeker door de verdiepende informatie werden we bevestigd in onze voorkeur. Goed om zeker te weten dat je geen zaken over het hoofd ziet.”

“De dee ns de juiste informa leverd om het goede g sprek te voeren...” Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

“Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Stap 4 Verdiepende informatie zoeken en beoordelen

Ervaring van zorgorganisatie De Haardstee

Krista van Voort, projectleider bij De Haardstee

"In twee applicaties waren we nader geïnteresseerd. Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren. Bij de ene was bijvoorbeeld nog geen technische ondersteuning aanwezig. De andere app is ontwikkeld door een zorgorganisatie en daar is die ondersteuning er wel. De verdiepende informatie hebben we ook met de Raad van Bestuur besproken. Doordat de informatie mooi op een rij staat, hebben we gemakkelijker kunnen beoordelen welke applicatie het best binnen ons plaatje past."

"De dee… …ns de juiste informa… …leverd om het goede g…sprek te voeren..." Lees meer

Zorgontwikkelaar bij zorgorganisatie Profila

"Uit de verdiepende informatie kwamen overeenkomsten en verschillen naar voren." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie de Haardstee

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

WAAROM

Je krijgt meer inzicht in wat een technologie daadwerkelijk kan of doet, en in de randvoorwaarden voor gebruik in de zorg.

WAT

Op dit moment in het stappenplan zijn nog enkele oplossingen een serieuze optie. Ga in gesprek met de ontwikkelaar, producteigenaar en/of distributeur. Vraag demo’s aan. Test het product zelf en/of in concrete zorgsituaties.

HOE

Verzamel alle informatie die je nodig hebt om tot een selectie te komen. Het gaat om het verkrijgen van gedetailleerde informatie, specifiek voor jouw zorgorganisatie en de zorgverleners en cliëntgroep(en) die ermee moeten gaan werken.

Hoe ga je in gesprek?

Neem contact op met de verkopende partij, dit kan de ontwikkelaar, producteigenaar en/of distributeur zijn. Stel alle vragen die je nog hebt, wees kritisch en vraag door. Vraag een demo aan. Bereid die gesprekken voor met de projectgroep.
Bij de technologieën waar je enthousiast over bent, is het de moeite waard om het product te testen. Dat kan door de projectgroep, maar ook in concrete zorgsituaties.
Eerste reacties en ervaringen met een demo of test zijn waardevol. Noteer deze systematisch en beoordeel ze in relatie tot het vraagstuk.

Welke vragen kan je stellen?

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

“We willen na dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben.” Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Hoe ga je in gesprek

Welke vragen kan je stellen?

- Bij aanschaf/ aankoop van het product, wie wordt de eigenaar? En wie wordt de verantwoordelijke?
- Is er sprake van beheer? Zo ja, hoe ziet dit eruit? Denk aan: wat moet er beheerd worden, wie gaat dit doen, hoe wordt dit gedocumenteerd etc.?
- Is het product voor groepsgebruik of individueel gebruik? Is er toestemming van gebruikers nodig?
- Wie gaat/ gaan er met het product werken of hebben er bij de implementatie en in het gebruik mee te maken? Denk aan: cliënten, zorgverleners, paramedici, naasten, vrijwilligers, ICT-collega's, reparateurs, onderzoekers.
- Welke 'technische' vaardigheden moeten deze gebruikers hebben? In hoeverre moeten gebruikers digivaardig zijn?
- Kunnen de verschillende groepen gebruikers het product direct gebruiken of is er een uitleg/ training nodig? Wie geeft die uitleg of training? Kosten? Eenmalige of periodieke trainingen, bijvoorbeeld voor nieuwe cliënten of zorgverleners?
- Hoe ziet de vergoedingenstructuur eruit? Welke financiële regelingen zijn er? Denk aan: zorgkantoren, zorgverzekeraars, gemeenten, zorginstellingen, eindgebruiker, subsidies.
- Als er sprake is van data-opslag, hoe ga je hier als organisatie mee om? Denk aan: wie is eigenaar van de data, waar worden data opgeslagen, wie heeft toegang tot de data, wat zijn wettelijke bewaartermijnen, etc.?

Welke vragen kan je stellen?

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"We willen na dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben." Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Stap 5 In gesprek gaan en demo's

Ervaring van zorgorganisatie Zideris

Mea Weijman, projectleider en ondersteuner bij Zideris

"De projectgroep zal een gesprek hebben met de leverancier. Onze domotica-expert van Zideris is daarbij en een expert van Vilans, en natuurlijk de adviseur. We willen na dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn. Wellicht kunnen ze ons dan ook demo's laten zien. In het offertetraject dat daarop volgt betrekken we ook onze bestuurder."

"We wil… dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn." Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

"Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben." Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

Ervaring van zorgorganisatie Zozijn

Ivo Veldman, programmamanager Zorgtechnologie en Digitale Vaardigheden bij Zozijn

“We hebben standaardprocedures hoe spullen worden aangeschaft. Ik heb altijd contact met een ICT-collega die alles van de aansluitingen weet. Lijkt ons een goed idee om met de ontwikkelaar of leverancier in gesprek te gaan of demo’s aan te vragen. Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben.”

“We wil[illegible] dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben.” Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Stap 5 In gesprek gaan en demo's

Ervaring van zorgorganisatie Profila Zorg

Joël Bax, zorgontwikkelaar bij Profila Zorg

"Er bleef een klein aantal robots over waar we nog meer over willen weten. De contacten met de leverancier verlopen ook via onze ICT-manager, omdat we nog benieuwd zijn naar wat praktische voorwaarden. En kijkend naar ons budget, kunnen we nu ook de precieze kosten goed in kaart brengen. We zien nog wel een kloof tussen onze doelgroep en de producten die worden aangeboden. Robots worden vaak 'leeg' geleverd en moeten specifiek voor onze cliënten gevuld worden. Wat daar mogelijkheden en randvoorwaarden voor zijn, is belangrijk om met de leverancier te bespreken. We willen natuurlijk dat de robots persoonsgericht ingezet worden en dus goed aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van onze cliënten. Van de ene robot hebben we een demonstratie gehad. De andere robot komt een maand op proef."

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

Ervaring van zorgorganisatie De Haardstee

Krista van de Voort, projectleider bij De Haardstee

“Er is een meeting geweest met de ontwikkelaars van de applicatie. Zij gaven een presentatie over de inhoud van de app. En we hebben onze vragen kunnen stellen, heel fijn. Deze informatie nemen we weer mee in het maken van de definitieve keuze. Als we kiezen voor deze app, dan kunnen we ‘m gaan uitproberen.”

“We wil[illegible] dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben.” Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Stap 5 In gesprek gaan en demo’s

Ervaring van zorgorganisatie ‘s Heeren Loo

Martijn Schep, coördinator Innovatie bij ’s Heeren Loo

“We hebben een gesprek gehad met de organisatie die het product mede ontwikkeld heeft en ook gebruikt, dat is ook een gehandicaptenzorgorganisatie. We hebben onze vragen kunnen stellen. We waren ook benieuwd naar de eerste resultaten. Fijne feedback gehad. We hebben een demo gevraagd, maar dat kan technisch niet. Wel hebben we een demo in een powerpoint gehad, konden we wel zien hoe ’t er uit ziet, wat voor taal er gebruikt wordt, hoe het dashboard eruitziet. Dat sprak ons aan. We hebben nog geen gesprek met de technische leverancier gehad.”

“We wil[illegible] dat gesprek precies duidelijk hebben wat de mogelijkheden zijn, wat zij voor ons kunnen betekenen en wat de kosten zijn.” Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Zideris

“Dat zou ik zonder stappenplan niet gedaan hebben.” Lees meer

Programmamanager van zorgorganisatie Zozijn

Stap 6 Definitieve selectie maken

WAAROM

Alle informatie en ervaringen uit de voorgaande stappen leiden uiteindelijk tot de selectie en in gebruik nemen van de technologie waarvan je verwacht dat die – binnen de randvoorwaarden van de zorgorganisatie – het meest of het best zal bijdragen aan het oplossen van het zorginhoudelijk vraagstuk.

WAT

De projectgroep maakt definitieve afspraken en contracten worden gesloten met de leverancier. De projectgroep gaat aan de slag met het implementatieplan.

HOE

Neem de stappen nog eens door, bekijk vooral kritisch of het product echt voldoet aan de eisen (stap 3) en of alle vragen beantwoord zijn (stap 5). Het zorginhoudelijke vraagstuk is daarbij steeds het startpunt.

Hoe maak je de definitieve selectie?

- Technologie kiezen
- Afspraken maken
- Implementatieplan opzetten

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces." Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Hoe maak je een definitieve selectie

Technologie kiezen

De projectgroep maakt een definitieve keuze voor het product dat het meest geschikt is om bij te dragen aan de oplossing van het zorginhoudelijke vraagstuk. Neem hiervoor de tijd. Neem de stappen nog eens goed door. Bekijk kritisch of het product daadwerkelijk voldoet aan de eisen (en wensen) uit stap 3. Bekijk kritisch of het product het best aansluit bij de mogelijkheden en randvoorwaarden van de organisatie. Bekijk de gebruiksvriendelijkheid van het product nogmaals in relatie tot het vraagstuk en de groepen (cliënten, zorgverleners, anderen) die ermee moeten gaan werken.

Het lijkt dubbel werk, maar op dit moment in het proces kritisch terugblikken kan je behoeden voor een (kostbare) misser. Het kan zijn dat je één of meerdere stappen (voor verschillende producten) nogmaals – kort – doorloopt om uiteindelijk definitief een technologie te selecteren.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces." Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Hoe maak je een definitieve selectie

Afspraken maken

Nadat een keuze is gemaakt voor een technologie, is het zaak om afspraken te maken met de producent/ leverancier en alle stakeholders die betrokken zijn bij de aanschaf, installatie en het gebruik van de technologie.

Denk aan afspraken met de producent/leverancier aan prijs, aantal producten, installatie, trainingen, onderhoud, updates etc.

Voorbeelden van bespreekpunten met stakeholders uit de eigen organisatie:

- **Bestuur**: Wanneer en hoeveel producten gaan we aanschaffen?
- **Afdeling inkoop**: Wat is er nodig voor de inkoop van het product? Wie kan dit regelen en op welke termijn kan dit plaatsvinden?
- **ICT afdeling**: Welke veranderingen zullen er plaats moeten gaan vinden binnen ICT? Wat vergt dat van de afdeling en van gebruikers? Op welke termijn is dit te realiseren?
- **Cliënten**: Welke ondersteuning wensen cliënten tijdens de implementatie? Wanneer kunnen jullie het product in gebruik nemen? Welke ondersteuning is er nodig voor de cliënten?
- **Managers en zorgmedewerkers**: Wanneer kunnen jullie met cliënten het product in gebruik nemen? Wat hebben jullie nodig om de implementatie te realiseren? Wat moet er veranderen in de zorg- en begeleidingsprocessen om de oplossing goed in te bedden?

Dit alles geeft ook input voor het implementatieplan.

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces." Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Hoe maak je een definitieve selectie

Implementatieplan opzetten

In het implementatieplan beschrijf je de implementatiestrategie die je verder uitwerkt in een aanpak en acties:

- Er zijn verschillende strategieën die voor verschillende doelgroepen ingezet kunnen of moeten worden. Denk aan: informerende strategie, of een motiverende en draagvlakvergrotende strategie, of een educatieve strategie. Lees hier meer.
- Op basis van de strategie kies je acties die je vervolgens in een planning zet. De aanpak kan gecommuniceerd worden. Lees hier meer.

Kijk hier voor meer informatie over implementeren:

- Samen leren op Kennisplein Gehandicaptensector
- Maak zelf een implementatieplan van ZonMw, (waarbij dit stappenplan een invulling is van 3. Vernieuwing doorlichten)
- Artikel over implementeren van ZonMw

Ervaringen uit de Innovatie-impuls

"Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces." Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Stap 6 Definitieve selectie maken

Ervaring van adviseur Innovatie-impuls

Marjan Hurkmans, adviseur van de Innovatie-impuls

“Na de selectie van de technologie stellen zorgorganisaties een realistisch implementatieplan op, met een tijdlijn. Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces. Welke knelpunten voorzie je en bij wie? Kijk nog eens naar de samenstelling van de projectgroep, is die ook goed voor de fase van implementatie? Een goede voorbereiding is goud waard.”

gen uit de Innovatie-impuls

“Ook bij de implementatie gaat het om systematisch werken, in een iteratief proces.” Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Stap 6 Definitieve selectie maken

Ervaring van zorgorganisatie Tragel

Eva van Harn, adviseur Kwaliteit & Innovatie bij Tragel

"Het kritisch blijven op wat we willen bereiken met de technologie is soms lastig, want je wordt er enthousiast van. Het houdt ons wel scherp. Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk en wat het betekent voor de cliënt en voor de zorg, daar gaat het toch om. Het proces van een keuze maken duurde ook best lang, maar nu weten we wel dat we de beste technologie gekozen hebben, of in ieder geval de best passende technologie. Daardoor kunnen we onze keuze goed beargumenteren en staan we goed voorgesorteerd voor de implementatie."

"Ook bij [illegible]mentatie gaat het om [illegible]matisch werken, in een iteratief proces." Lees meer

Adviseur van de Innovatie-impuls

Steeds teruggaan naar of het past bij het zorginhoudelijk vraagstuk, daar gaat het toch om. Lees meer

Projectleider van zorgorganisatie Tragel

Technologie in de gehandicaptenzorg
Stappenplan: Hoe kies je een passende technologie?

Auteurs
Rachelle Reijnders, Agnes van der Poel, Isabelle Geerdink, Nienke Vos en Brigitte Boon

Uitvoering door Team Onderzoek
Linda van den Bedem, Liesbeth van den Berg, Brigitte Boon, Hendrik Buimer, Isabelle Geerdink, Marieke Gielissen, Agnes van der Poel, Rachelle Reijnders, Nienke Vos en Sanne van der Weegen

Vormgeving:
Seline Noteboom en Nienke Vos

Projectleiding
Agnes van der Poel en Isabelle Geerdink

Opdrachtgever
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Langdurige Zorg

Contact
Agnes van der Poel – coördinator Onderzoek Innovatie-impuls
Agnes.van.der.poel@academyhetdorp.nl

Isabelle Geerdink – innovatie adviseur
Isabelle.geerdink@academyhetdorp.nl

Met dank aan
Alle kwartiermakers en zorgorganisaties die deelnemen aan de Innovatie-impuls.
Ook dank aan de adviseurs van Team Implementatie, en de specialisten van Team Communicatie.

© Academy Het Dorp / Vilans, 2020

Alle informatie uit dit stappenplan mag gebruikt worden. Als je verwijst naar het stappenplan, doe dat als volgt: *Reijnders R, Poel A van der, Geerdink I, Vos N, Boon B. Technologie in de gehandicaptenzorg. Stappenplan: Hoe kies je een passende technologie? Arnhem/Utrecht: Academy Het Dorp/Vilans, 2020.*